

Portal Województwa Lubuskiego

Local Trends w Sopocie z udziałem marszałek Elżbiety Anny Polak

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -2 kwietnia 2023 godz. 12:05

W poniedziałek 3 kwietnia 2023 r. w Sopocie rozpoczął się kongres Local Trends. W debacie nt. inwestycji w samorządach i funduszy europejskich wzięła udział marszałek Elżbieta Anna Polak.

Na początku rozmowy jej uczestnicy podsumowali efekty mijającej właśnie unijnej

perspektywy finansowej 2014-2020. - To był bardzo dobry czas dla mojego regionu i dla Polski – podkreśliła **marszałek Elżbieta Anna Polak**. - Najważniejsze jest to, że nie mamy bezrobocia, że udało nam się w tym czasie rozwiązać najpoważniejsze problemy, powstały nowe miejsca pracy, a regiony mogły skutecznie realizować swoje strategie. W Lubuskim bez kompleksów budujemy Zieloną Krainę Nowoczesnych Technologii dzięki temu, że mieliśmy potężny zastrzyk unijnych pieniędzy. Dla mojego małego, milionowego regionu, to było ponad 900 milionów euro. Podobnie będzie w tej perspektywie, która rusza z opóźnieniem, bo będziemy mieli 915 mln euro.

Jestem dumna z projektów w ochronę zdrowia

Lubuskie dzięki środkom z UE postawiło na poprawę dostępności transportowej i teleinformatycznej, powstały nowe drogi (jak choćby trasa szybkiego ruchu S3), a drogi wojewódzkie, których mamy około 1500 kilometrów, są w coraz lepszym stanie, rozwijamy także regionalny port lotniczy.

Lecz równie ważny jest kapitał ludzki. Dlatego za prawie 200 mln zł Lubuskie przeprowadziło rewolucję w szkołach zawodowych. - Wciąż możemy obserwować, że w naszych szkołach są muzea, a firmy już są nowoczesne. W tym projekcie udało nam się to zmienić - mówiła lubuska marszałek.

- Ale ja jestem najbardziej dumna z projektów w ochronę zdrowia. W naszej strategii wybraliśmy specjalizacje, które są wciąż aktualne. To zdrowie i jakość życia, innowacyjny przemysł oraz zielona gospodarka. Nasze kamienie milowe w obszarze zdrowia to budowa ośrodka radioterapii w szpitalu w Gorzowie, poprawa dostępności w leczeniu chorób onkologicznych, a mieszkańcy mogą już korzystać z Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Zielonej Górze – dodała Elżbieta Anna Polak w trakcie debaty pt. Inwestycje JST, fundusze europejskie, a wyzwania rozwojowe

A jaka czeka nas przyszłość w ramach polityki spójności? Inwestycje w zakresie zielonej gospodarki, inwestycje innowacyjne i inteligentne, np. Innowacyjna Sieć Lubuskich Startupów, inkubatory przedsiębiorczości dla młodych. - Są ze mną młodzi radni lubuskiego sejmiku młodzieżowego. To dla nich to robimy. Budujemy region silny społecznie i bliski obywatela - zaznaczyła marszałek.

Adam Mikołajczyk, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego

przyznał, że unijne środki znacząco wpłynęły na pozycję regionu: - W 2004 roku nasz produkt krajowy brutto to była połowa średniej dla Unii Europejskiej. Dzisiaj Pomorskie to 73 proc. tej średniej unijnej. Przestajemy być regionem biednym i musimy zacząć szukać nowego pomysłu na swoje miejsce w Unii Europejskiej. Warto też pamiętać o tym, że nasze PKB regionalne to było jakieś 50 mld złotych. Dzisiaj jest 3 razy więcej. Dochód rozporządzalny, czyli to, co zostaje w kieszeni mieszkańca, to skok o 300 proc. Nawet w nakładach na badania i innowacje poprawiliśmy się o rząd wielkości.

- Udało nam się bardzo wiele i myślę, że to widać gołym okiem. To są bardzo konkretne inwestycje infrastrukturalne, takie jak tunel pod Martwą Wisłą – mówiła

prezydentka Gdańska Aleksandra Dulciewicz.

Piotr Żuber z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej podkreślił z kolei:

- Dlatego, że spotkało się kilka elementów, zarówno wejście do Unii Europejskiej, skorzystanie z wolnego rynku, jak i zbudowanie sprawnego systemu absorpcji, Polska do dzisiaj nie straciła ani jednego euro w żadnej perspektywie finansowej z Polityki Spójności. Myślę, że tym razem też tak będzie, pomimo różnych zawirowań. Uważam, że to co wyróżnia nas pozytywnie, jeśli spojrzymy na strukturę tych wydatków, są to nie tylko wydatki, które wspomagają proste inwestycje infrastrukturalne. Stopniowo Polska coraz więcej środków przeznacza na projekty, które pomagają biznesowi, w usługach.

- Czemu zawdzięczamy takie efekty? Chciałbym przypomnieć, że w Polsce przeprowadziliśmy reformę samorządową w 1990 roku. Regiony powstały w 1998 i 1999 roku. Do Unii weszliśmy w 2004. Te projekty są dziś tak skuteczne, bo my nie budowaliśmy struktury państwa pod fundusze, tylko tak naprawdę zrobiliśmy reformę samorządową wyprzedzając pewne rzeczy. Przygotowaliśmy bazę bez pieniędzy europejskich i trzeba to powtarzać. Kluczową zmianą była zmiana jakości zarządzania Polską. Różnie bywa z tymi funduszami. Są państwa, w których te pieniądze się "rozpływają", a stopień korupcji jest bardzo wysoki - zwracał uwagę **europoseł Jan Olbrycht.**

KPO - to miał być szybki program...

Dyskusję zdominował również temat Krajowego Planu Odbudowy, który w Polsce wciąż nie został wprowadzony. - O Krajowym Planie Odbudowy możemy sobie, niestety, tylko porozmawiać. To miał być program, który miał pomóc gospodarce wzmocnić odporność oraz wzmocnić system ochrony zdrowia, tak wyczerpany i obnażony po pandemii. Do tego okazało się, że nie tylko w Polsce cierpimy na brak dostępności do leczenia. Miało być szybko, a nie ma nic - komentowała Elżbieta Anna Polak. - W sierpniu 2022 roku rząd ogłosił pierwszy nabór projektów do KPO. Mamy 2023 rok... Mój region złożył wtedy 15 projektów. Dlatego dziś możemy mówić o tym, jak dużo tracimy. Bo Krajowy Plan Odbudowy to naprawdę góra pieniędzy. 24 mld euro w dotacjach, 12 mld euro w pożyczkach. Te pieniądze są nam bardzo potrzebne, bo o ile o pandemii już zapomnieliśmy to mamy wojnę w Ukrainie i kryzys energetyczny. W innych krajach są już rozliczone różne inwestycje i tam faktycznie pieniądze szybko trafiły do samorządów. W grudniu była w naszym regionie partnerskim w le Lot, gdzie widziałam już zakończone inwestycje, nowoczesne linie technologiczne, sfinansowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy. My tych pieniędzy wciąż nie mamy, choć jesteśmy przygotowani. Mamy projekty na zieloną gospodarkę, cyfryzację, dla przedsiębiorców, na termomodernizację, energetykę. Niektóre z nich sami realizujemy w ramach kończącego się regionalnego programu operacyjnego lub w ramach własnego budżetu. Mam na myśli choćby budowę Parku Technologii Kosmicznych, bo te technologie są wpisane do Krajowego Planu Odbudowy.

Marszałek Elżbieta Anna Polak przypomniła także, że Lubuskie złożyło projekt budowy centrum onkologii w szpitalu klinicznym w Zielonej Górze: - Niestety, te trzyletnie opóźnienie sprawia, że wiele osób po prostu nie doczeka realizacji tego

przedsięwzięcia...

- Nie mamy KPO, bo nie mamy rozstrzygniętej dyskusji o praworządności. Czy to się jakoś odnosi do Polityki Spójności? My jako urzędnicy właściwie wiemy od dłuższego czasu, że się odnosi - powiedział Adam Mikołajczyk. - Media mówią to, co usłyszeliśmy już dawno, tylko po cichu - żeby nie tyle dostać pieniądze, ile dostać pokrycie na faktury, które beneficjenci wyślą do Brukseli, musimy mieć spełnione tzw. warunki podstawowe. Jest ich bardzo dużo. Dwa musieliśmy spełnić jako region, kilka jest niespełnionych na poziomie krajowym, trzy są merytoryczne. Ale jeden niewinnie brzmi: wdrożenie i przestrzeganie Karty Praw Podstawowych. Pełna zgoda - podstawowe prawa są nam bliskie. Natomiast jest tam taki artykuł, że żeby ta karta była wdrożona, musi być w Polsce dostęp do sprawiedliwego, uczciwego sądu i procesu. Tu wracamy łańcuszkiem do Trybunału Konstytucyjnego. Bruksela siedzi i czeka na Dziennik Ustaw z tą ustawą, która gdzieś utknęła.

Aleksandra Dulkiewicz skomentowała: - Każdy z nas na tej sali pewnie nie czeka tylko do jesieni, choć pewnie liczymy na zmiany i wielu z nas będzie chciało się do nich przyczynić. Widać, że dzisiaj Polska, również ta regionalna, lokalna, jest na zakręcie. W wielu panelach bardzo jasno mówimy o zmianach podatkowych, które dotyczą różnych szczebli samorządu. To coś bardzo trudnego: niestabilność polityki finansowej i ubożenie także dużych miast. Pieniądze to ważna rzecz, bo bez nich nie ma możliwości rozwoju, ale to nie jest tak, że prawa człowieka czy prawo do niezależnego sądu dotyczy tylko pieniędzy z KPO, a inne mogą być wydawane jak się chce. Karta Praw Podstawowych jest jednym z elementarnych dokumentów Wspólnoty Europejskiej. Skoro zapisaliśmy się do tego klubu, obywatele zagłosowali tak w referendum, to musimy brać i to, co chętnie przyjmujemy, czyli środki finansowe, i to, co może jest trudniejsze, bo wymaga pewnej zmiany społecznej i edukacji, nie zawsze łatwej. Albo przyjmujemy pakiet z całym tym dobrodziejstwem, albo będziemy mieli kłopot.

- Naszym interesem, z punktu widzenia Polski, jest to, by obronić Politykę Spójności jako instrument, który jest wdrażany z dużym udziałem samorządów i w oparciu o strategię regionalne i lokalne. KPO jest takim pomysłem Unii, który ma pokazać „przyciskanie” krajów do wdrożenia reform, a inwestycja idzie za nią. Polska teraz doświadcza tego podejścia - stwierdził przedstawiciel Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Wspomniał też, że ma optymistyczne podejście do tego, jak zakończy się ta sprawa: - Patrząc z perspektywy wielu lat zajmowania się polityką spójności, polityką regionalną, myślę, że pomimo pojawiających się na przestrzeni lat różnych trudności zawsze wygrywał jednak interes polski. To jest dla mnie problem z zakresu zarządzania. Łączne transfery Polski z polityki spójności i KPO mogłyby sięgnąć prawie 4 proc. PKB w najbliższych trzech latach. Myślę, że istotności takich środków nikt nie jest w stanie zanegować - podsumował P. Żuber.

Local Trends - inicjatywa ponad podziałami

Wiosenna edycja projektu Local Trends, którego gospodarzem jest prezydent Sopotu **Jacek Karnowski**, poświęcona jest samorządowym finansom.

Local Trends to wieloletni projekt, którego celem jest inicjowanie dyskusji ponad

podziałami, a także wzmocnienie głosu gmin, miast, powiatów i województw w debacie o rozwoju i otoczeniu społeczno-gospodarczym jednostek samorządu terytorialnego oraz kraju. Local Tends kreuje postawę współdziałania i dialogu między samorządami, administracją rządową, środowiskiem akademickim i biznesem dyskutując nad kluczowymi wyzwaniami i trendami. W ramach projektu organizowane są dwa wydarzenia:

- wiosną Samorządowy Kongres Finansowy, 3-4 kwietnia 2023 w Sopocie,
- jesienią Europejskie Forum Samorządowe, 16-17 października 2023 w Poznaniu.

Oba wydarzenia tworzą przestrzeń międzysektorowej debaty i współpracy na rzecz budowania silnych i innowacyjnych regionów.

Uczestnikami wydarzenia są przedstawiciele samorządów gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz władze miast i miasteczek, a także kierownicy spółek komunalnych. Oprócz samorządowców udział w wydarzeniu biorą przedstawiciele administracji, biznesu oraz środowisk naukowych.